

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 10 órától, d. u. 1-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökiön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Felhívás előfizetésre.

Október hó 1-ével új előfizetést nyitunk a

„Köszeg és Vidéke“

című hetilap XI. évfolyamának október—decemberi évfolyamára.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésük a folyó hó végével lejár, miszerint azt mielőbb megújítani és egyúttal lapunknak új előfizetőket gyűjteni sziveskedjenek.

Nekünk mint eddig, úgy ezután is főfeladatunk lenni a lap tartalmát változatossá és érdekesé tenni, városunk és vidékünk érdekeit védelmezni s e védelmezés terén minden személyeskedéstől óvakodni, hogy így a közönség igényeinek lehetőleg megfelelhessünk s a magyarosodás szent ügyét tőlünk telhetőleg szolgálhassuk.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Az előfizetési pénzek a „Köszeg és Vidéke“ kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Köszeg és Vidéke“

kiadó-hivatala.

A város háztartása.

Közkezen forog immár, az idén elég korán, Köszeg szab. kir. városának a jövő 1892-ik évre szóló költség-előirányzata. Megkapta azt a költség-kimutatást mind a hatvannyolcz városi képviselő, kifüggesztették a városházi nagy fekete-táblára és teliraktak vele sok asztal- és szekrényföldöt, csak a Köszeg és Vidéke-nek nem jutott egy példány, csak evval szemben gombolódznak be nyakig ott a városházán. De mégsem! Hisz nagy utánjárás és kérés-könyörgés után mi is birtokába jutottunk egy ilyen kis ívnek, a melyből azután mi is megtudtuk a nagy titkot, a város háztartásában előforduló bevételeket és kiadásokat. Sietünk is, hírlapírói kötelességünkhöz híven, olvasóink előtt, kik mégsem lehetnek valamennyien városi képviselők, a nagy titkot elárulni. Ott kezdjük, hogy tulajdonképen nincs is igen eltérés a múlt évi költségvetéstől, sőt az összes tételek, mint a bevétel, mint a kiadás rovataiban név- és számszerint majdnem teljesen azonosak a korábbiakkal, az 1891-iki költség-előirányzat tételeivel. Csak egyet nélkülöz ez a költség-előirányzat is, mint sok elődje: nélküli pedig azt a világos képet, a polgármester expozéját. No de a mi ezt illeti, az minden valószínűség szerint csak késik, és nem marad el. Meg fogjuk a város fejének előadásából közelebből ismerni a város vagyoni és pénzügyi helyzetét és lehet, hogy abban javulást is fogunk találni, vagy legalább egy a jövőben követendő tervszerű működési irányt föllelni.

Ebben a reményben közöljük itt a költség-

előirányzatot úgy, amint az a napokban a polgármester aláírásával kiadatott, megjegyezvén, hogy 62,891 frt bevétellel szemben, 76,165 frt kiadása lesz a városnak a jövő esztendőben, vagyis 13,274 frt póttal fedezendő hiány mutatkozik, a mi 33,500 frt királyi egyenes adó után 40% községi póttaló kivetését teszi szükségessé.

Köszeg sz. kir. város költség-előirányzata az 1892. évre.

I. Bevételek.

1. Svábfalvai allodium	121 frt
2. Vizivám	431 .
3. Szántóföldek és rétek	4333 .
4. Ut- és kövezetvám	10455 .
5. Sörház	315 .
6. Házbérek	3035 .
7. Katonaszolgálat	174 .
8. Vadászat és halászat	595 .
9. Bor- és pálinkamérés	2030 .
10. Mörlegek	88 .
11. Erdei jövedelem	19988 .
12. Teglagyártás	9050 .
13. Kőbányák	80 .
14. Rétek jövedelme	1400 .
15. Legelőbér	300 .
16. Trágya eladás	— .
17. Mezei és hegyi felügyelet	1000 .
18. Bikatartás megtérítése	760 .
19. Közmunka váltás	1000 .
20. Vásárok jövedelme	20 .
21. Tandíjak	900 .
22. Átvétőkék után	400 .
23. Alapítványok	98 .
24. Adóvégrehajtás	200 .
25. Halottas kocsi	180 .
26. Lelenczköltség	60 .
27. Községi póttaló-hátralék	500 .
28. Rendkívüli bevételek	2180 .
29. Tolonczköltség	75 .
30. Vágóhidbér	400 .
Átvitel	60188 .

TÁRCZA.

SZIV ÉS ÉSZ.

— A. Marinka emlékkönyvébe. —

Két szigorú zsarnok
Uralkodik rajtunk,
Egyiknek is, másiknak is
Szavára kell hajtunk,

Sziv és az ész e két
Nagyhatalmú zsarnok,
Haragszik ez, ha amannak
Parancsára hajlok.

Kövesük az utat,
Aranyközép utat,
Kövesük azt, a mit az ész
Mély világa mutat

Szereltem dolgában
Hajlisszunk a szivre,
De csak úgy, hogy nagyvaktában
Ne menjünk a lépre.

Lágyan zsongó hangok
Csalogatják szived? —
A szavakat és forumán
Gondosan meg szűrjed.

Ha anyagi érdek
Tenhasznodni nógat:
Gyöngéd szived sugallatát
Készségesen fogadd.

Deés 91. VII. 29.

Kovács S. János.

Fegyverek között.

(A szabadságharc-kállitásról.)

Nem először vagyok a szabadságharc emlékeinek kiállításán. Mint a hívőt a templom, úgy hívogat engem ide a honszeretet varázsa.

Nem a kíváncsiság csábít engem ide, hogy csak lássak, hanem a zarándok ellenállhatatlan vágya, hogy ihlettel töltsé meg lelkét.

Legszívesebben vagyok a fegyverek között, hallom zöreijüket, hallom csattogásukat, megelevenedik előttem a multnak képe. A hősök ezrei kilépnek halálos álmok nyoszolyájából, a sírból s megkezdik újra az ellentverő dülő csatákat.

Vác, Isaszegh, Nagy-Serlő és a branyiszkói ütközet magasztos jelentei váltakoznak előttem a teremben s elnéztem azt a messze vidékről jött agg embert, ki nem akart addig meghalni, hogy még egyszer ne lássa a győzedelmes zászlókat s a harczereső fegyvereket. Még egyszer elandalog a felett, hogy: magyar dicsőség mi voltál? Kezén vezető unokáját s a zászlókat és fegyvereket, régi hiv társait bemutatja a serdülőnek s a jelent a multtal hasonlítva össze, arra a meggyőződésre jut, hogy gyáva népek nincs hazája.

Városoknak kellene szerinte nagy csapatokban felkerekedni, hogy lássák a szent emlékeket, mert bünt követ az el, ki a kegyelet csarnokába el nem jön. Napról-napra szines virágokkal kellene a hősleányoknak koszorúzni a fenséges ereklyéket. A ki magyar, az nem maradhat el erről a kiállításról; ha elmarad, lelkiismerete örökké vádozni fogja. Az igaz, hogy a bécsi arsenalban több fegyver van, nagyobb tömegben vannak képviselve az emberirtás eszközei, de az legfőbb csak megdöbbenő, míg ez a hely, a fegyverek terme, megható

Itt látni a földmives leghívebb társát — a kaszát, melyel a buza rendjét vágja, vagy a rétet kaszálja — kiegyenesítve, mintha égre kiáltana a népek Istenéhez, hogy áldja meg az igazságos ügyet.

A hosszú nyélre illesztett kiegyenesített mintegy 40 darab kasza közül öt érdekesebb példány a Tápió mentéről került ide. Ugy vannak abban az állapotban, mint azt a nagy napokban már a szolnoki csatában is használta a szabadságért lelkesülő magyar nép, mely minden erővel, minden eszközzel küzdött a zsarnokság ellen.

Megható e fegyvercsoport, melyek felé a szabadságharczbeli zászlók lengenek, s allantabbul oda vannak állítva a tökéletesebb fegyvernemek a mit azokban a dicső napokban használt a magyar.

Osztrák és orosz tábornoki és főtisztai kardok mellett ott van a magyar vitézek pengéje, löfegyvere . . De hol van a régi lelkesedés, a mit az anyagban tepedő kor ma már meg sem ért, s nyugodtan viseli bókóit.

A jól szerkesztett katalogus, a műizlésre valló és fáradságos tanulmányon alapuló rendezés és összeállítás dicséretére válnak Hontaller Lajosnak és Farnék Bélának, a mit a kiállítás látogatói elragadva ismernek el, s a sajtó minduntalan kifejezi azt, hogy milyen hálára kötelezték le a nemzetet.

Honvédszék, honvédattila milyen nemesen egyszerű, nem parádéra készült az, hanem komoly harcra, egy önértetes nemzet harczára.

A megilletődésre készítő teremben végig hallom visszhangzani az indulót:

Diadalra honvédek,
Győzelemre harczosok!

Hallom a fegyverzaj elnémultával az elkeseredés jajszavát, látom hogy temetnek egy nemzeti nagy létet

	Ártétel	60188	frt
31. Ipari díj illetmény		140	
32. Vasuti nyeresemény		1600	
33. Letelepedési díjak		100	
34. Ebadó-jövedelem		300	
35. Katona-pótadó megtérítése		100	
Penzári maradvány		463	
	Összesen	62891	

II. Kiadások.

1. Tisztviselők fizetése	9150	frt
2. Egészségügyi személyzet	375	
3. Rendőrség és irodaszolgák	2981	
4. Iroda szükséglet	989	
5. Bélyeg- és postadíjak	40	
6. Iskolák fenntartása	10056	
7. Kegyuri kiadások	2349	
8. Kegyi- és nyugdíjak	1820	
9. Városi bemondók	1448	
10. Épületek fenntartása	2151	
11. Erdei kiadások	10215	
12. Gazdaságra	—	
13. Téglaágyártás	5500	
14. Utak és tartozékok	9656	
15. Toloncok és fegyverek	350	
16. Városi árvek	1449	
17. Szegények orvoslása	427	
18. Gyógy- és ápolási költség	1500	
19. Katonaszáma	150	
20. Újoncokra	30	
21. Honvédlaktanyára	—	
22. Királyi adó és végrehajtás	4144	
23. Mezei- és hegyi felügyelet	1000	
24. Bikatartás	810	
25. Vásári kiadások	70	
26. Szenvedő tőkék kamatai	8505	
27. Vasuti kölcsön kamat-törlesztés I.	—	
XXVI. t. a.	—	
28. Rendkívüli kiadások	1000	
29. Szenvedő tőkék törlesztése I.	—	
XXVI. t. c.	—	
	Összesen	76165

Ezek szerint a bevétel 62891 frt,
a kiadás 76165
fedezendő 13274 d) a mi 33500 frt
kir. egyenes adóra kivéve 40% pótadót tesz.
Köszeg, 1891. szeptember 10-én.

Tipka Ferencz.
polgármester.

Helyi és vidéki hírek.

Főrangú doktor. Ifj. Eszterházy Miklós herceg, mint értesülünk, sikeresen tevén le a vizsgálatait és a doktorátust, múlt héten doktorrá avattatott.

Az új lakók. A belvárosban levő a magyar királyhoz címzett gyógyszerár új gazdája, Kovács Sándor e hó 14-én Kőrmenden egybekelését tartotta Leithner Melvin kisasszonnyal, Leithner Endre körmeneti építész kedves leányával. Az ifjú pár rövid nászut után e hó 16-án Köszegre érkezett.

s hogy dugják el feltékenyen a fegyvereket, melyeket látva ma büszkén dobog a szívem.

Látom zászlódat edes nemzetem, hallom a költő szavát: „Előre!”

Nem magyar az, ki ebbe a templomba imádkozni el nem jön, ki ha teheti minél gyakrabban nem éli át a dicső napokat.

Nem lehet jó anya az a honleány, ki nem jön ide lelkesedni. Vétkezik az az apa, ki fiát el nem hozza.

Ha rajtam állana bucsújárások vezetnek ide, de azt hiszem ez felesleges, mindenki fog időt tölteni a fegyverek között s áldozik a szabadság emlékének.

Nemcsak látni, de érezni is lehet itt, még pedig olyan, mit szavakkal ki nem fejezhetünk.

A nemzetem áll, hogy megmutassa képeességét arra, vajjon megérdemli-e a kiállítóknak azt az áldozatkészséget, hogy a szabadságharczi kiállítás állandó legyen.

Erdélyi Gyula.

Egy szerencsétlen ember.

Irta **I. Leon.**

Igen szerencsétlen ember vagyok. Czipőim szűkek, ergo szorítanak, borotvám sehogy sem akar vágni, ruháimon minden varrás felfeszlik s még kalapom is ferdén áll. — Megjelenésem az általános fenütközés köve, s ha véletlenül utamban a megütközés kövei nem fekszenek, bizonyára saját lábaimba botlok.

Ha csupán unalom-üzésből valami papírdarabra firkálok, azt hinné az ember, hogy betűimet egy híres kalligraphista pingálta; ha azonban szépen kellene írnom, minden ellenem esküszik: a tinta elfoly, vagy nagyon halvány, a toll vagy nagyon vastagon vagy nagyon vékonyan fog s — minduntalan egy hajszálba botlik. Mikor aztán a levél kész, oly hieroglyphia formája van, mintha utána Pfanymed az egyiptomi király írta volna.

Ha egyedül magamban vagyok, legpompásabb gondolataim támadnak, pikáns s élcsés is vagyok, de csak addig, míg önmagammal mulatok. Társaságban — esetleg egy szeretetre méltó hölgygyel szembe — hol tagadhatatlanul minden mívelt ember a legszellemesebb — ott nekem semmi okos eszembe nem jön, nyelvem csupa bohósságot hadar. Minden lekötözö nyilatkoza-

— **Szechenyi-ünnep.** A helybeli katolikus gimnázium és a poigrári fiu- és leányiskola e hó 21-én szintén megünnepelte Szechenyi István gróf századik születésnapját. A benzések templomában fel 8 órakor szent mise volt s azután az illető intézetekben ünnepi beszédeket tartottak. A katolikus elemi fiu- és leányiskolában ugyan szintén megemlékeztek e napon a *legnagyobb magyar*-ról, de szünetet nem tartottak, mert a miniszternek erre vonatkozó rendelete nem érkezett meg idejében.

— **Köszegi gyümölcs.** Az országos kertészeti egyesület által f. é. október 2-tól 12-ig terjedő időben rendezendő őszi gyümölcs-kiállításán és gyümölcsvásáron köszegi gyümölcs is lesz. A vasvármegyei gazdasági egyesület ugyanis felszólította Wölfl Vilmost, a város híres gyümölcstermelőjét, és miután az, dacára az ismételt fölhívásnak nem mutatott bajlandóságot a részvételre, Steierlein Gábor falkolakezelőt, hogy a kiállításra egy kis kollekciót csináljon. Steierlein Gábor megfelelt a felhívásnak és septiben eljárt a megbízásban. Összeszedett 120 fajból vagy 800 db almát és körtét, hogy kellő csoportosítás és becsomagolás után, mint a közszegi gyümölcstermelők kollekcióját Budapestre küldje. A kollektált gyümölcs érdekes látványt nyújtott és róla ezuttal is meg lehetett győződni, hogy Köszeg nem csak Magyarország, hanem egész Európának egyik legkiválóbb gyümölcstermelő helye. Erről meg fognak győződni a fővárosban is és azért dicseret és köszönet illeti Steierlein urat, hogy a gyűjtésben oly készségesen eljár és meg az utolsó pillanatban lehetővé tette a közszegi gyümölcs-kiállítást.

— **Amerikában.** Most már mindvalószínűbbnek látszik, hogy a nejt és üzletét hűtelenül elhagyott Handley Lajos Amerikában van s ott a vele egyidőben eltűnt Bojrák Leopoldin nevű divatárus leánnyal, ki melesleg legyen mondva keresztény, éli napjait. Ővei persze hírét se hallották azóta, mióta eltűnt, hanem azt megtudták, hogy a szőkevény utazó-ládát küldött Bécsbe egy máshasználtónak, azzal a meghagyással, hogy azt Amerikába küldje. Csupán e körülmény vall a híres kivándorló holletére. A hátrahagyott szalmaözeveg különben most abban keresett kárpotlást, hogy ferje üzletében foglalást eszközöltetett és megmentse hozományának egy részét. Ami pénz Amerikába vándorolt, annak kárát más hitelző és giráns vallja.

— **Halalozás.** New-Orleansban meghalt P. Fröh Antal áldozar, a jezsuitarend tagja. A boldogult városunk szülöttje, Fröh Alfonz benediktinus áldozár és nyug. gimnasiumi tanár testvérbátyja. Született 1823-ban, december 10-én; 17 éves korában belépett a jezsuitarendbe s mint e jeles rend tagja 1848-ig működött Európában, azután Amerikát választotta működése teréül. 1861-ben szentelték áldozó pappi; ezután is — ép úgy, mint áldozárrá szenteltetése előtt — a rend különféle házaiban és intézeteiben kitüntette magát, mint jeles tanár, szakavatott zenész és kiváló nyelvész. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Honvédek hazatérése.** A 18. honvéd-gyalogezred a Devecser környékén folyt dandárgyakorlatokat elvégezvén Sárvarig gyalogmenetekben, onnan pedig pénteken vasutal visszavért Soproni és köszegi állomásra.

— **Bevonulások.** Az ez idén besorozott közös hadseregbeli újonczok október hó 1-én, a póttartalékosok

október 3-án és a honvéd-újonczok és póttartalékosok október hó 6-án kötelesek bevonulni. Az egyéves önkénytesek október 1-én vonulnak be.

— **Beküldetett.** Tek. szerkesztő ur! A mi heti piacunk miszeriájáról ugyan sokat lehetne írni, — na de ugyis talán hiába volna — ki törődik nálunk komolyan a fogyasztó közönség érdekeinek védelmezésével? De az már csak mégis abszurdum, a mikor a város egyik tekintélyes és sok ezreket itt elköltő uriember, ha azért, mert a piacon megcsalták és a városkapitánysághoz fordul oltalomért, ott semmibe se veszik ügyét, tanukat követelnék és végre egy 1 frt 40 kros dolog miatt a járásbírószághoz utasítják. Történt pedig a dolog úgy, hogy egy a piacon eláruló asszonytól az illető uriember 1 frt 40 krért tojást vett. Otthon azt veszi észre, hogy mind megromlott, elbűdösödött. Midőn kérdőre vonja az asszonyt, ez azzal védekezik, hogy a rossz tojások talán nem éppen tőle valók; — a jelen volt szakácsné és más családtagok ugyan bizonyítják, hogy mástól egy darab tojást sem vettek, — de az asszony mégis csak jobban szerette megtartani a pénzt. A segítségül hívott rendőr a városkapitányhoz utasítja a feleket. Az illető uriember, nem az 1 frt 40 kr. miatt, hanem azon szemtelenség miatt, hogy oly ronda tojásokat mernek a köszegi piacra hozni, nem sajnálja a kellemetlenséget és a hatóság hatalmas foruma elé áll, elmondja panaszát, és ott bizony a bűdös tojásokat eláruló asszony volt a pernyertes, a károsult uriember pedig, ki azért csodálkozását fejezte ki, azt a jó tanácsot kapta próbáljon igazságot keresni a járásbírószágnál. Nos, tisztelt fogyasztó közönség, ha ezentúl a hetivásárra indulsz és ott vásárolni akarsz, ne felejtésd otthon két hiteles tanut — nagyobk bevásárlásoknál talán jó lesz hites személyt is elvinni. Élelmiszereket a piacra hozó kedves magyar, horvát és német „nagysámok!” — ti meg hozhattok bűdös tojást, kéteztendő káposztafejeket, hamisított tejet, lisztes tejfelt, rothadt vagy éretlen tököt vagy gyümölcsöt stb. stb. — mert az mind el kel majd itt — a városkapitányság védnöksége alatt.

Egyvalaki, aki a köszegi piac reno-méja érdekében az oda romlott élelmiszereket vivő fehérsépet ez esetben legalább is megdorgálta volna.

Fölvettük a panaszos sorokat, mert a valóban rozogás állapotok miatt, nem zárkozhatunk el a közönség felajdulása elől. (Szerk.)

— **Tanuljunk Rohoncztól!** Mi köszegiek csak évődünk, tervezünk és semmit sem teszünk a saját érdekünkben. Régi köszegi szokás szerint ugyanis azt várjuk, hogy a sült galamb berepüljön a szájunkba, pedig olyan nincs; sütnie, főznie kell Köszegnek is, hogy elhessen. Lám, mit csinálnak a rohoncziak! Ők ma már erősen főznek, hogy legyen mit enniök. A főzőmesterséget ők eltanulták tőlünk, avval a különbséggel, hogy a mi mi csak szakácskönyvet adunk ki és nem főzünk, addik ők érvényesítik a tanulatokat. Mi theoriában sűjtük a jövőnket, azok meg prakticze vetik meg létük alapját. Mi a levegőbe építünk villák a t, azok meg a hegy oldalába. Mi, szeptember hó 27-én a villaépítés ügyében már értekezlet lesz Rohonczon. Hát miánunk? . . . Itt ma-holnap vendégfogadó sem lesz, ahol a szokot számmal egy-két utassal több megszállhatna.

— **Üzlet-megnyitás.** A bálházi régi kávéházat ismét megnyitják. Iskovits József polgártársunk, ki a tulajdonosnőtől átvette az egész üzletet, az abban volt kávéházi helyiséget szintén rendeztetette, pompás új ferdítható tekeasztallal látta el és azt fiának, Iskovits Istvánnak átadva ma megnyitják. Sok szerencset a fiatal üzletembernek!

— **Zóna-idő.** Baross miniszter folyó évi október hó 1-től kezdve a hazai összes vasutak forgalmában érvényesülő egységes (zóna) időszámítást a posta- és táviróhivataloknál is életbe léptette és elrendelte, hogy ezen naptól kezdve az összes hivataloknál a napi működés ezen egységes időnek megfelelően szabályoztassék. Ezen vasuti zóna idő, viszonyítva a helyi időhöz, Köszegen 6 perczet késik, vagyis, midőn nálunk 12 óra, a zóna-idő szerint 11 óra 54 percz van.

— **Az idő őszre jár.** Még gyümölcsünket és a zöldség-feléket sem takarítottuk be; nem örvendhetünk még a vénasszonyok nyarának sem, s már is a téli ruhát kell előszedgetni, és készenlébbe helyezni a kályhákát. Mert közeleg ám teljes virtuozitással a hideg, sőpri felénk az a czudor északi elem. Csütörtökön és pénteken hirtelen őszre változott az idő, most sem várva a kalendariumbeli terminust. No, talán az október még megbecsüli magát!

— **Pardon!** A korona-szálló, mint utóbb értesülünk, ujévig pardont kapott. Csak e tájt vonul ki belőle bérleje és kapja meg az épület a kegyelemdőfőst.

— **Halalozás.** A mint mély részvétel értesülünk, Életh Gyula szombathelyi ügyvédet és lapzerkesztőt súlyos csúpis érte. Elvesztette hön szeretett özösanynját, kit a halál e hó 17-én ragadott ki az élők sorából.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmi miniszter előfordult konkrét esetek alkalmából azt a kijelentést tette, hogy a szállókban, vendéglők-, sör-, bor- és kávéházakban és kávéházakban a szesz- és pálinka-kamérés vasárnap délután is gyakorolható; de a szesz és pálinka-mérések a mondott napokon zárva tartandók.

— **Differitisz a szomszédban.** Ez a borzasztó betegség már megint szedi áldozatait Szombathelyen, hol e hó első napjaiban föllépve, most már járványos jellegűtött. A hatóság a legmesszebb menő óvintézkedéseket léptette életbe.

— **Régi falak.** A soproni főreáliskola épületében mélyítési munkalattal foglalkozó munkások egy 16 m. hosszú és 4-75 m. széles falrészre bukkantak, mely oly szilárd, hogy csak ékkel és pörölyllyal bontható szét.

(Végo következik.)

és melynek nyoma a Lenk-, Töppler- és Rach-féle házakon át az év. népiskoláig vezet, innen pedig keletnek a vármegyeház felé. Azt hiszik, hogy a régi Scarabautiának várfala. Előtte a falaknak párhuzamosan a középkori városfal vonul el, és ez már csákányesapásoknak is enged.

— **Borhamisítás.** A soproni kereskedelmi és iparkamara révén megtudta a kereskedelmi miniszter, hogy Pjunktó és Felső-Or allomásokon nagy mennyiségben adnak fel stájerországi alma-mustot, melyet aztán a vidéken balatonmelleki borral kevernek s mint magyar bort exportálnak ismét. A vizsgálat kiderítette, hogy f. é. márczius 14-dikétől augusztus 22-ig összesen 1.249.610 klg. súlyu, 164 hordányi stájer almabort változtatták magyar borra és küldték ki Matzleinsdorffba.

— **Budapesti Hírlap.** Olvasóink figyelmét fölhívjuk a „Budapesti Hírlap” hirdetésére, mely lapunk mai számában közöltetik. Előfizetési és hirdetési összegek egyszerűen a következő cím alatt küldendők: Budapesti Hírlap, kalap-utca 16. Budapesten.

— **A szabadságharc-kiállítást** Budaposten az őszi évad beálltával mind nagyobb és nagyobb közönség látogatja. Bár valljuk be őszintén, hogy még mindig nem részeseül oly támogatásban, minőt valóban megérdemelné. Külföldön hazafias emlékek kiállításába zarándokolni mennek az emberek. Csak rá kell utalnunk a francziákra, kik a párisi világkiállítás alkalmából rendezett forradalmi kiállítást oly tömegesen látogatták, hogy eme kiállítás még egy évig kellett, hogy nyitva maradjon. Pedig, a ki végig sétálgat a vigadóban oly ügyesen elhelyezett kiállítás termeiben, rövid fél óra alatt is többet tanul a magyar szabadságharc történetéből, mintha abból köteteket tanulmányozott volna! És mind e mellett még kellemesen szórakozik, a látogató, ki önkénytelenül bele éli magát a szabadságharc egyes fázisaiba. A kiállításra pedig oly tömegesen küldenek egyre-másra nem eléggé megbecsülhető emléktárgyakat, hogy azokat szinte bajos már elhelyezni. A kiállítás még csak rövid ideig marad nyitva.

Vegyes hírek.

— **Méhészek figyelmébe!** Dö m ö t ö r László méhészeti vándortanító „Kalauz a méhtenyésztés okoszerű gyakorlatában” című könyve átdolgozva és javítva legközelebb kerül ki sajtó alól. E *Kalauz*-ról Ambrózy Béla báró a „Magyar Méh” 1885-iki számában a többi között ezt írja: „Elismerésem nem tagadhatom meg ezen munkától, mely nagyrészt hazánk méhészeti viszonyaira lett alkalmazva, röviden, de egyszersmind teljesen írva s mindazon tényezőket foglalja magában, melyek a helyes méhészkedéshez szükségesek. Kezdőnek alig ajánlhatók ezelszerűbb művet, mert itt határozott irányvezetéssel fog találkozni, melyek öt helyes ösvényre vezetnek és a szükséges tudni valókkal ellátják.” A könyv ára igen olcsóra van szabva, csak 60 kr., mely összeg megrendelők által postaudalványon szerző nevére Szegszádra küldendő.

— **A t. olvasó közönséghez.** Költemények címen egy 14 ivre terjedő kötetet szándékozom a f. év végén kiadni. Tíz év óta részint az irodalmi társaságok felolvasó üléseiről, részint fővárosi sajtóiról és napi lapokból ismer a művelt nagy közönség, melyhez tisztelettel fordulok, hogy vállalatomat nagybecsű figyelmébe részesíteni méltóztassák. Barátaimat, ismerőseimet s mindazokat, kiktől a magyar költészet támogatást remélhet, bizalommal kérem, hogy kötetem megjelenését előfizetők gyűjtésével elősegíteni s a megrendeléseket f. évi október hó 25-dikéig nevére címmezve beküldeni sziveskedjenek. A kötetet egy első rangú fővárosi czog állítja ki a legdíszesebben. Ara: füzve 1 frt 60 kr., díszkötésben 3 frt. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldány. Fényes reményekkel nem áltozom magamat. Jól tudom, hogy korunk anyagias jellemű világában kevesen lelkesülnek eszményekért; de azt is tudom, hogy hevülő lelkekkel a magasabb, a fölemelő iránt nem egyedül vagyok. Vannak, kik velem — ismeretlenül is — ama jöltevő ábrándokért együtt küzdenek, melyek az élet szebb, áldóbb utaira vezetnek, s melyek megörzik a nemesebb vágyak iránt való fogékonyaságot a szív, a lélek számára. Tőlük várom vállalatom felkarolását. Hazafias üdvözléssel Zilah, 1891 szeptember hó 7. Petri Mór főgym. r. tanár, a Szilágy szerkesztője.

— **Felhívás!** A torontálmezei köz-égi és körjegyzői egyesület elnöksége ezennel közhírré teszi, miszerint az általa fenntartott „Torontálmezei községi és körjegyzői szaktanfolyam” immár 3-ik évében folyó 1891 évi november hava 1-én újong megnyitattik. Ezen — Torontálvármegyei törvényhatósága által is segélyezett — tanfolyamra felvételek azok, kik az 1883-ik l. t.-cz. 6. §-ában előírt előfeltételeket igazolják. A felvétel iránt folyó 1891 évi október hó 15-ig szó vagy írásbeli leg lehet jelentkezni, az okmányok eredetben vagy hiteles másolatban melléklése vagy felmutatásával a tanfolyam igazgatója, gysáros Daniel László mezei főjegyző utal N.-B. csatornán a vármegyei házában. A tanfolyam tartama 1891 évi november hó 1-től 1892 ápril végig terjed. Tanulmányok ára: 30 frt, másoknak: 40 frt, mely felvétel iránt a következő tárgyak: 1. Magyar közigazgatás (szakfolyam) 2. Magyar közigazgatás (szakfolyam) 3. Magyar közigazgatás (szakfolyam) és eljárás különös tekintettel a községi hatóságra. 3. Magyar magánjog (teltek törvényhatósági) 4. Pénzügyigazgatás. 5. Községi hatóságok szervezete és pénzügykezelése (a nemzetgazdasági, pénzügyi és statisztikai ismeretével.) 6. Törvényi iratok. Az előadások az esti órákban és pedig d. u. 5--6-ig tartanak úgy hogy a hallgatók e mellett a nappali órákban esetleg elelthivatásuknak megfelelő foglalkozást folytathassanak. A tanfolyam alapszabálya postabélyeg beküldésével bárkinek megküldetik. Egyébként levél vagy szóbeli fel-

világosítást ad alantírott elnökség vagy a tanfolyam igazgatója (Nagy-Becskegy, megyeház. Béga-Szt-György, 1891. július hava 15-én. Schiller Lipót, egyf. elnök.

— **Fölvívás.** Az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum, a Magyar Iparművészeti Társulat és a „Műbarátok Köre” elhatározta, hogy a jövő 1892. évben a városligeti nagy iparcserkényben oly tárlatot rendez, mely föltüntetni a művészi iparok legutóbbi ötszáz éves fejlődését s különösen annak a lakásberendezés keretébe tartozó alkotásait fogja bemutatni. E mellett azonban a szoros kapcsolatot fogja fegyvereket és régi ruházatot is állítani. A lakásberendezési tárgyak, a művészet különféle koraitól megjelölve csoportosítottánának, úgy hogy a tárlat, a mint az már most általánosságban megállapítható, a következő részekből állana: 1. A XV. századból a) kárpitok, b) fegyvertérek, c) könyvtár. 2. A XVI. századból a) orosz vagy magyar ebédli, b) német szoba. 3. A XVII. századból a) magyar főúri szoba, b) XIV. Lajos iz-esü francia szoba. 4. A XVIII. század első feléből a) XV. Lajos iz-esü francia szoba, b) terem, c) hálószoba. 5. A XVIII. század második feléből XVI. Lajos iz-esü szoba. 6. Az 1790—1815. évig terjedő időből a) terem, b) halószoba. 7. Török, arab szoba, spanyol és mór butorok. Ekként a tárlat kiterjedne az iparművészet egészére s annak termékeit nem szakok, hanem használatuk szerint rendezve tüntetné föl, tehát magát a művészetet s egyúttal annak gyakorlati alkalmazását a művész emberi társadalom életében mutatná be. E fölfogásból indulva ki és e cél által vezetve a tárlat rendezésében, az egyes korszakokban divott izlésnek és a művészetnek összekapcsolására fektetné a főszólyt, s hogy ezt elérje és teljessé tegye, a berendezések egyes részét, eredeti s egykoru emlékek hiányában itt-ott hű másolatokkal is fognak pótolgatni. Így tehát az őszhatás ugyan egyik fő cél, óhajtott azonban, hogy minél nagyobb számban legyenek kétségtelen hitelességű eredeti régi butorok, kvát pedig magyarországi tárgyak. A tárlat körébe esnek tehát a művészi iparnak a fönt részletezett korszakokba ilő összes termékei, legyenek azok akár régiak, akár újak, akár utánzatok és akár Magyarországon, akár külföldön készültek, de megkívánatik, hogy a saját koruk művészetét minél hűbben és jellemzőbben tüntessék föl. A tárlat ügyének megvalósításához szükséges munkálatok teljesítésére az előbb nevezett három társulat az alulírott 18 tagból álló állandó rendező bizottságot küldte ki. E bizottság azonban a szükség szerint ki fog bővítetni s azonkívül egy országos nagy bizottság mellett esetleg külön kisebb bizottságok is fogantatattak. A kiállítás 1892 április hó 1-én fog megkezdőni és tart ugyanazon év november végéig. Van szerkesztés ennek folytatán címzett mint a ki hazai iparművészetünk és közművelődési viszonyaink iránt mindenkor élénken érdeklődött tiszteletteljesen fölkérni, legyenek kegyesek, úgy a saját birtokukban levő és a tárlat körébe tartozó tárgyak átengedése által, valamint az által is, hogy ömeseiseik és ömszekítetéseik körében ily értelmében a gyűjtést elvállalni méltóztassák, a tárlat teljességét és sikerét előmozdítani s lehetővé tenni, hogy az által az iparművészetek iránti érdekek és jó ízlés általánosabb fejlődése előmozdítottassék. A tárlat költségei egy biztosítási alap létesítése által fedeztetnek. Ezen biztosítási alapra történt aláírások azonban csakis azon valószínűtlen esetben lesznek kötelezők, ha a tárlat költségei fölmulnák a bevételeket; ellenkező esetben pedig megszűnnek. Befizetések előre semmi esetre sem fognak kivaatgatni, hanem ha a tárlat bezárása után hiány mutatkoznék, akkor ezen hiány a biztosítási alapra aránylagosan befizetések által fog fedeztetni. Például, ha a hiány 15.000 frt-ra ug s a biztosítási alap összege 60.000 frt, akkor az alárt összegek egy negyede fog beköveteltetni. Kérjük tehát, hogy a kiállítás ügyét, a biztosítási alaphoz való járuléssal is támogatni méltóztassák. A tárgyak bejelentése minél hamarabb, de legkésőbb a folyó 1891. év október hó 31-ig, nem különben a tárlatot illető minden közlésnek is a „Műbarátok Köre” irodájába, Budapest, Mészeg-utca 12. sz. alá, mint ezen bizottság központi irodájába is intézendők. A bejelentés alkalmával, a mellékelt íven jelezni kerjük a követendőket: 1. a tulajdonos nevet és címét; 2. a butor rendeltetését; 3. az anyagot, melyből az készült; 4. korát, a melyből származik; 5. a butor méretét; 6. becsértékét s 7. végül, hogy eladó-e az eszmény. A butor méretét meglévő rajzát vagy fényképet szintén mellékelni kerjük. A tárgyak Budapostre és vissza a tárlat költségére fognak szállíttatni és az egész időre a jelzett becsérték erejéig tűz ellen biztosítottak. A bejelentés megtörténte után, midőn a tárlat rendezése kezdetét veszi, a tárgyak beküldésére a rendező bizottság külön fogja föl-zó nari a kiállítókat. Budaposten, 1891. augusztus havában, Gróf Keglevich István elnök. Gróf Andrássy Tivadar alelnök.

Közgazdaság.

Utmutatás

a szőlőragya (peronospora viticola) ellen való védekezésre.

(Vége.)

A kész bordeauxi keverék elállhat hosszabb ideig is, de használat előtt s általában valahányszor a fecskendőbe öntük belőle, alaposan felkavarandó, mert éppen azok a részek, melyek a peronosporára hatnak, leülepednek benne.

E folyadékot a lehető legfinomabb permete alakjában kell a szőlőlevelek felső lapjára juttatni.

II. A szőlő és rézgálicz keveréke. Ennél méz helyett szódát (szénsavas nátriumot) használunk. Az az előnye, hogy nincsenek benne olyan durva részek, mint a mézkeverékben. Ha 2%-os keveréket akarunk készíteni, akkor 2 kgr. rézgáliczt 6 liter meleg vízben és 2 1/2 kgr. kristályos szódát 12 liter vízben feloldunk s e

két oldatot folytonos keverés közt előbb a szőlőoldatot aztán a rézgáliczt 80 liter vízbe öntjük, s így kapunk egy hektoliter 2%-os rézgálicz oldatot. Természetesen, hogy ha az első permetezés akkor történik, mikor a baj már fellépett, akkor ennél a keveréknél is több (3—4 kgr.) rézgáliczt és megfelelőleg több (3 3/4—5) kgr.) szódát használunk 100 liter vízre s e szerint módosítjuk a keverés arányát.

E két keverék (a bordeaux-i és az utóbb említett szódás) legcélszerűbb a borra feldolgozandó szőlőtermés megvédésénél.

A hol a termés fűrt, tehát csemegeszőlő alakjában értékesítik, ott a következő (III. és IV.) keverékek ajánlhatók, mert különösen a bordeauxi keveréknél a permetező anyagból látható foltok maradnak a fűrtön. A szőlő és rézgálicz keveréknél egyébiránt ezek a nyomok nem nagyon jelentékenyek.

III. A rézgálicz és az ammoniák (szalmiakszesz) keveréke (Ean celeste). Ennél előbb egy „anya-oldat”-ot készítünk, úgy, hogy 1 kilogram rézgáliczt 3—4 liter meleg vízben a fentebb leirt óvatossággal feloldunk, Ha a rézgálicz tökéletesen feloldódott, s az oldat nem meleg, akkor lassan, folytonos kavarással közben 1 1/2 liter, vagy csak 1 liter 22° ammoniakot öntünk hozzá. A folyadék erre zavarodni kezd és halványkék színt vesz föl, s ha az összes ammoniak már egészen bele van öntve, a folyadéknak meg kell tisztulnia és intenzívultramarinkék színt fölvennie.

Ha a folyadék nem tisztul (különösen abban az esetben, ha csak 1 liter ammoniakot használtunk) akkor még több ammoniakot kell hozzá önteni, míg a tisztulás be nem következik.

Ez az anyaooldat 200 liter vízre elegendő.

IV. Tiszta rézgáliczoldat. Ezen oldatban 100 liter vízre fel kilogram rézgáliczt használunk, bár vannak egyesek, kik még ezt is erősnek tartják s 100 liter vízre legfeljebb 300—400 grammot vesznek.

E szernél is egy „anyaoldat”-ot készítünk, úgy hogy 10 kgr. rézgáliczt 50 liter vízben feloldunk. Tehát az anyaooldat minden literjében 200 gramm rézgálicz van (10 kgr. : 50 = 0.2 kgr.) Ha olyan folyadékot akarunk készíteni, melyben 300 gr. rézgálicz legyen, akkor 100 liter vízre az anyaooldathól másfél litert, ha pedig 400 grammot, akkor két litert veszünk.

Ez utóbbi két keverék (III. és IV.) a legfinomabb permetezést igényli, mert, ha nagyobb cseppekben hull a levélre, ez könnyen megperzselődik tőlük.

A rézgáliczot folyadékot erre a célra való eszközökkel, az ugynevezett permetező gépekkel, melyek a folyadékot ugyszólván szétperlasztják, fecskendezzük a tőkékre. Igen kis szőlőkben, hol a gép nem fizetné ki magát, finom kézi seprővel is lehet dolgozni.

Sokféle permetező gép van, melyek részint finomabb, részint durvább cseppeket szórnak. Igen jó gép a Vermorel-féle „Éclair”-permetező, mely Szávost Al-fonznál (Budapest, Arany-János-utca) 24 frton kapható.

A permetezéstől csak akkor várhatunk teljes sikert, ha a peronosporát megelőzzük, vagyis, ha az első permetezést május végéig befejezzük.

Virágzás idején, vagy esetleg a szénkénegezéssel együtt egy időben is lehet végrehajtani; csak a közvetlenül a kötözés után nem, hanem be kell várni, míg a levelek néhány nap múlva ismét visszanyerik természetes helyzetüket.

Nedves vagy esőre hajló időben is dolgozhatunk, csakhogy ilyenkor azt kockáztatjuk, hogy hirtelen támadó sűrű eső lemossa a keverék cseppeit, mielőtt megszáradhattak volna.

Ha tiszta rézgálicz, vagy ammoniákos oldattal permetezünk, a déli forró órákban szünetelni kell.

A permetezést évenként rendszeren háromszor végzik, az első május végéig, a másodikat egy hónappal később, az utolsót a második permetezés és a szüret közötti idő közepén.

A hol az első permetezés elmaradt s nyomára jövőnk később a peronosporának, s ha július végén vagy augusztus elején permetezünk először, akkor a rendszeren erősb rézgálicz-oldatot használunk.

A tőke-sorokat mindkét oldalon be kell fecskendezni és lehetőleg a fűrtökre is juttatni, még virágzás idején is.

A bordeauxi-, a szőlő- és rézgálicz-, és a rézgálicz meg ammoniák-keverékből egy hektárra 400 liter kell, tehát egy kat. holdra 230 liter és egy magyar holdra 173 liter; míg a tiszta rézgálicz-oldathól egy hektárra 1000 liter, tehát egy kat. holdra 575 liter és egy magyar holdra 431 liter.

Felolós szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Kiadó-laptulajdonos: *Felgl Gyula.*

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	9 frt. 80 krtól	10 frt. 20 kr-ig.
Rozs		9 . 50	10 . —
Árpa		6 . 50	7 . 50
Kukoricza		7 . 50	7 . 90
Zab tavali		5 . 70	6 . —
Zab idej		5 . 50	5 . 70

Nyilt-tér.

Selyem grenadin, fekete és színes (szonkivül minden világos szín) 95 krtól egész 9 frt 25 krig meterenkint, (18 fole kválitásban) küld ruhaszám bérés vámmentesen a gyári depó G. H o n n e b e r g (ca. és kir. udvari szállító) Z ü r i c h. Minták postafordultával. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Vasuti menetrend.

Kilom.	Állomások.	sz. vasúti vonatok		
		reggel	d. u.	este.
	Budapesti idő.			
—	Kőszeg	ind.	5 ¹⁴	12 ¹⁴ 6 ⁰⁰
8	Lukácsbáza	(m. h.)	5 ²⁰	12 ¹⁷ 6 ⁰⁴
12	Német-Genes	(m. h.)	5 ⁴⁶	12 ³³ 6 ⁴¹
15	Szombathely	érk.	6 ⁰¹	12 ⁴⁷ 6 ⁵⁶
—	Szombathely	ind.	7 ³¹	4 ¹⁶ 8 ⁰¹
7	Német-Genes	(m. h.)	7 ⁰¹	3 ⁴⁶ 7 ⁰⁰
13	Lukácsbáza	(m. h.)	7 ¹⁶	4 ⁰⁵ 7 ⁰⁸
18	Kőszeg	érk.	7 ³¹	4 ¹⁶ 8 ⁰¹

Csak kedd-, péntek-, vasár- és ünnepnapokon közlekedik egy negyedik vonat Kőszegről 8 ó. 20 perc Szombathelyről 11 ó. 16 perccel.

H I R D E T E S E K.

Nagy nyereség.

Ausztria-Magyarország minden helységeiben szorgalmas utazók — nyereséget hozó tárgyak elárulásához — kerestetnek. Ajánlközások a rögtöni belépés mellett. Jel.: „Mercurius“

J. Danneberg,
Wien, I. Kumpfgasse 7.

Eladó tekeasztal.

A községi polgári kör egy igen jó karban levő tekeasztalát jutányos áron eladja. Bővebbet a kaszinó elnökségénél.

Rendkívül fontos találmány gyengéig ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. Potentatorral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállítatik (különleg észrevehetően, garantizált ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezrenyi hálaíratai érdekelnek tanácsolják a cs. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás díjmentes. Tartalom és származás felismerhetetlen. Dr. Altmann Károly, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70. sz. Felvilágosító röpíratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Gyors és biztos segítség gyomor bajok s azok következményei ellen.

Az egészséges fontartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fontartására ez a jó emésztés elősegítő-ere a legjobb s leghatásosabb szer. Már is mindent ismert és kedvelt.

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyögyfűvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, ótvágyhiány, savanyúság, fejfájás, vértórtulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatású következtében ezen életbalsam egy bizonyított, megbízható házi-szerzévé lett a népnek. Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei birtolnak betekintés végett rendelkezésre állnak.

Védjegy

Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

foraktárában, gyógyszerár a „fekete aszhoz“ Prágában 205—III. és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utca 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszeráránál a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárán van raktár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálaíratkozással elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladást, sebek és gonyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredményvel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szűléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, gonyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgöyknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedések-nél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zairdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s ahol már gonyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül teliszívja, kiéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben

melyben töltök, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és két kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — bukolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyosabb számtalan próbatétel által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetőség vissza-nyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

Budapesti Hirlap

Mindenki, a ki alkalmassat keres vagy alkalmazást adhat, a „BUDAPESTI HIRLAP“ apró-hirdetéseit

által nélkülözhetetlen közvetítőket. Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalán tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés dacára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső, a vevő és az eladó, nem érintkeznek közvetlenül. A közvetlen érintkezés pedig manap alig van hathatóbb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap“ apró-hirdetési rovata pedig naponta legkevesebb 90.000 ember által olvastatik. (A lap naponta 30.000 példányban jelenik meg; legkevesebb három olvasót lehet számítani egy-egy lapra.) Kereskedő, aki könyvet, iratot, iratizatot, gyarmokot keres, vagy viszont azok, akik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, aki kasznárt, ispánt, vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont akik ajánlkoznak; a háziaszony, aki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, cselédeleányt keres és hasonlóan szolgálók, akik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás, birtokbérlet, házéladás, házvétel, nevelő, nevelőnő, házvezetőnő, gazdaságonyi és egyéb pályázat, lakáséladás és lakás bérbevétel hirdetések, azóval az életközéleget minden fázisában könnyen és olcsó pénzen s

Budapesti Hirlap apró-hirdetéseit

által célt lehet elérni.

Családi jelentésekre, különösen

eljegyzési hírekre, hymen hírekre, esküvőre való meghívásokra, születési jelentésekre, napi gratulációkra, gyászjelentésekre és minden efféle

közleményekre

„Budapesti Hirlap“ apró-hirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor, a hirdetés megjelenik, egy-egy szót két krajczárba kerül, vastagabb betűvel négy krajczár. Címmeletűtött hirdetéseknek még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték külön jár. Ha a cím nincsen kitéve, hanem a hirdetés úgy szól, hogy „Cím a kiadóhivatalban meg tudható“ akkor bélyegdíjat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérdezőkűdőknek az illető címet, sőt vidékre díjtalanul levelez is, ha a kérdezőkűdő a postabélyegyet beküldi. Holében a hirdetések a kiadóhivatalban vétnek föl kézpénzen, vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „Budapesti Hirlap“ előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A cím egyszerűen „Budapesti Hirlap Kalap-utca 16.“

Képes Családi Lapok

Szepirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: Dr. Tolnai Lajos. Főmunkatárs: Hr. Várdi Antal.

Felölöszerkesztő és kiadó tulajdonos: Dr. Murányi Armin

Előfizetési ára:

„Hölgyek Lapja“ című divat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ című heti lap új negyedik lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét még a következő irók és írónők támogatják: lokai Mor, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszath Kalman, Komocsy József, Tomerdek Jozsef, Oszaj, dr. Prem József, dr. Sziklay János, Iaczedy Laszlo, Palagyi Lajos, Erdőy Daniel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vertessy Gyula, Mery Karoly, dr. Muranyi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos stb.; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvarady Mira, Kulifay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevesi-Sikor Margit, V. Gaal Karolina, Karlovzsky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzelke, stb. stb.

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legelőkelőbb, legválogatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ című havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a legújabb divatképeket hozza s a mellett a magyar háziaszónyok valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalma s nincs olyan titok, a melyet hölgyeinket be ne avatna!

Regénymelléklete külön beküldhető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozva meg évenként az előfizetőt.

A „Képes Családi Lapok“nak még a zöld borítékja is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórójtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok“ gazdag tartalma és számos melléklete dacára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért biztos számítás minden honfű és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legezélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtyai előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; és a ki 3 frt előfizetési összeget 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postablattal és minden könyvkereskedésben

Előfizetéseket (s hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatal BUDAPEST, Nagykorona-utca 20 nn.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

MAGYAR NŐK LAPJA

(MAGYAR HÁZIASSZONY)

Szepirodalmi, társadalmi és háztartási képes hetilap Szerkeszti: BRANKOVICS GYÖRGY.

Előfizetési ára: A „Tükör előtt“ című divatmelléklettel s a Regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Magyar Nők Lapját“ úgy szépirodalmi, mint háztartási részében a legelőkelőbb irók és írónők támogatják munkáikkal s hogy közleményei nemcsak érdelem és izlés nemeseitök, hanem hárafiának, mulattatók s a gazdaszónyokra nézve megbecsülhetetlen értékűek: arról elég biztosítékot nyújtanak az eddigi átvilágomok a jelenlegi szerkesztőjének az irók neve.

A „Tükör előtt“ című, havonként egyszer megjelenő divatmelléklete nemcsak a legújabb divatképeket, hanem oly divattudósításokat is közöl, melyekkel egy lap sem dicsekedhetik.

„Regénymelléklete“ külön bo-küldhető eredeti regényekkel kedveskedik az előfizetőnek.

A „Magyar Nők Lapjának“ csinos halványképek borítékán mulattató közleményeket s humoros apróságokat talál az olvasó.

A „Magyar Nők Lapja“ az egyedüli magyar lap, mely kiválóan a hölgyek számára szerkesztetik s a hölgyek érdekeit képviseli: éppen azért biztos számít a magyar művelt nők pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld.

Azoknak, kik félévre avagy egész évre egyszerre előfizetnek s 10 kr. postaszállítási díjat küldenek, a „Magyar Nők Lapja“ kiadásában megjelenő Zilahy Ágnes-féle „Valódi magyar szakácskönyv“vel ingyen kedveskedik a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad

A „MAGYAR NŐK LAPJA“ kiadóhivatala,

BUDAPEST, Erzsébet-körút 86. sz.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgál a kiadóhivatal.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fényezés

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack 68 kr.

Viaszk-kenőcs,

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Unger Józsefnél, Kőszegen.